

Predikan

22 e tref 2013, årg. 2

Psalmer: 81, 10, 356, 234, 716.

Pär-Magnus Möller

Ordet frälsning har för de flesta förvandlats till ett religiöst ord. Med religiöst ord menar jag ett ord som bara används i ett religiöst sammanhang och därför mist delar av sin betydelse – man lyssnar inte till vad det egentligen vill säga. ”Frälst” används som synonym både till kristen i största allmänhet, till religiös, omvänd eller bara lycklig.

Det svenska ordet frälst lär härstamma ur begreppet ”frihalsa” – d.v.s. befria slaven från dess fångjärn. Det är en fin betydelse av ordet och alldeles sann; Gud vill befria sin mänsklighet från den ondes slaveri – han vill göra henne fri. Men begreppet frälsning har en ännu djupare betydelse än så. Begreppet frälst inbegriper betydelsen befriad, räddad men också återställd, helad.

Frälsningen är helt enkelt (och komplicerat) Guds mening med allt han har gjort efter det att Adam och Eva åt av paradiset förbjudna frukt.

När Gud skapade människan skapade han henne till den största ”mening” han någonsin skapat något annat – han skapade människan till sin avbild. I detta ligger en väldigt djup betydelse som vi ibland glömmer bort. Vi har ofta förståelsen av oss själva som små undersåtar till Gud. Gud är där högt uppe i himmelen och för att roa sig med något skapade Gud jorden, solen, djuren – och som körsbäret på bakelsen skapade han några människor som skulle ge glans åt det hela. Men ingen bild kunde egentligen vara mer felaktig. Syftet med universums oändlighet, vinergatans skönhet, jordens prakt och naturens myller av liv och form är att rymma Guds dyrbaraste skapelse – dig och mig. Om man hos en juvelerare köper ett vackert smycke får man alltid en vacker ask till där man kan förvara smycket. Ju vackrare ask desto vackrare innehåll vet man att den gömmer. Jag tänker mig skapelsens oändliga skönhet som den ask som innehåller de vackraste av all smycken – dig och mig.

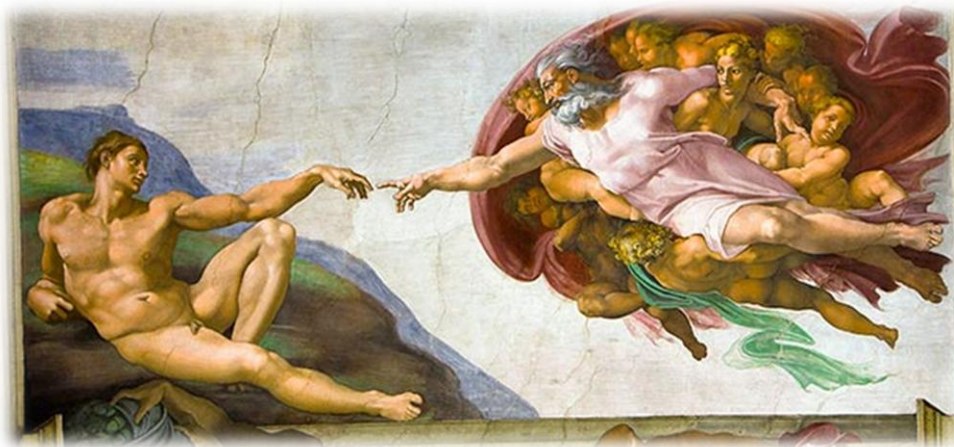
– *Men så vacker är jag väl ändå inte*, säger du generat och försöker kasta en blick i spegeln. Säg inte det du! Visst kanske din kropp bär på vissa defekter och gravitationen gör säkert sitt till då huden sakta men säkert drar sig mot golvet. Och visst kanske din karaktär har vissa brister, och ditt intellekt innehåller en eller två buggar – och din själ kan säkert vara nedfläckad med både det ena och det andra... och det är därför du behöver bli frälst. För när Gud skapade dig till sin avbild fanns inget av detta som sakta men säkert försöker bryta ner ditt liv; inga sjudomar, ingen synd, inga stukade själar, ingen död. Men det underliga och underbara är att i ditt skröpliga yttre och inre har Gud bevarat en liten spegel

som han ständigt ser in i. Och ibland vågar vi också se in i den – och när våra blickar möts – då vet vi vem vi är.

Vem är vi då? När Gud skapade oss till sin avbild skapade han oss att vara någon han kunde spegla sig själv i. Tänk er ett förälskat par – eller mycket goda vänner. När den ene ser in i den andres ögon ser Han eller hon sig själv speglas i djupet av den andre – och först då förstår han eller hon vem han eller hon är. Det är ett mysterium som egentligen inte kan beskrivas med ord – men som jag tror de flesta har en erfarenhet av. När föräldern ser in i sitt barns ögon, eller vice versa, förstår föräldern vem han eller hon är – människan blir till – man blir sedd. Det kan lätt låta som en klyscha – men nog vet vi att det är sant på det allra djupaste sätt!

Jag tänker att när Gud skapade oss gjorde han det för att han skulle bli sedd – för det ju först då som saker och ting får en mening. Saker har ju ingen mening -. inte ens skapelsen har ju någon mening – om ingen ser den, förhåller sig till den – älskar den. Inte ens Gud har en mening om han inte finns till i relation med någon.

Ni känner nog alla till Michelangelos berömda bild i Sixtinska kapellet där Gud stäcker ut sitt finger mot Adam – och de nästan rör vid varandra. Det är någonstans där som allting blir till i sin egentliga mening – när Gud rör vid människan och människan vid Gud – och de får spegla sig i varandras blickar. Visst är allt detta metaforiskt – men jag tror i min naivitet att de flesta ändå förstår vad jag försöker säga. Inom oss bär vi en längtan efter att erfara denna blick – att den andre människan ser oss – att Gud ser oss – och vi blir till – verkligen blir till – inte bara existerar utan är någon i den andres ögon. Jag tänker att det är detta Gud längtar efter – det är denna stund av klarsyn som är tillvarons djupaste mål och mening – och den stunden är för Gud värt allt, värt korsets helvete och årtusenden av väntan.

Det finns många bilder för frälsningen och vad det innebär. En av de vanligaste – som också lyftes fram och nästan blev allena rådande under medeltiden – var bilden av att bli frälst från det brinnande helvetet. Jag hade förmånen att vara i Florens i somras och var uppe i den väldiga kupolen över den stora basilikan. Där uppe kom man i närbild med alla de stora monstren som tuggade på människor som om de var karameller, vulgaritet, blod, avträde – allt sådant frossade man i. Och över detta tronade Jesus, nästan i någon slags likgiltigt överinseende. Ungefär som om han tänkte – Tja, de får väl skylla sig själv. Vi har alla blivit matade med sådana bilder. Men jag är inte säker på att de är så sanna alltid. Det är ju inte så vi lärt känna Jesus, som likgiltighetens Herre. Bilderna är nog snarare skapade för att befästa kyrkans jordiska makt genom rädsla mer än hjälpa människor komma inför Guds blick. Frälsningen förstås nog bättre och djupare i dag genom att beskriva den med ord som; att bli den Gud skapat mig att vara – att jag får veta vem jag är – att jag får bli älskad. Det största helvete vi kan beskriva i dag är nog helvetet att inte få bli sedd, inte vara älskad, inte vara någon. Att ständigt, i all evighet, få leva i denna förvirrade värld i sökandet efter den förlorade identiteten det är helvetets allra djupaste innebörd... Det är också bibliskt sett det helvete som drabbade människan då hon åt av frukten i paradiset – plötsligt visst hon inte vem hon var, och hon blev rädd för sig själv och för Gud.

Församlingen är tänkt att vara det växthus där vi kan växa i tro och bereda plats för himmelrikets längtan i denna värld.

Kyrkan är Guds åker. När vi genom dopet planteras in i henne kan vår tro vara som det lilla barnets rop efter kärlek och omsorg – inget mer. Men om ingen

drar oss bort från kyrkan, om ingen förkväver oss, om det lilla fröet får den sol och den näring det behöver för att gro och växa blir det till den växt som det var avsett att bli.

Församlingen är och skall vara ett växthus för alla frö som Gud skapat. Här skall vi tillsammans vara den jordmån som får oss att växa. Församlingen och församlingen liv skall inte vara en plats i väntan på döden – utan en plats där vi bereder oss för det eviga livet – En beredelseplats för den stund då vi skall möta Jesus ansikte mot ansikte och bli helade, hela, frälsta, räddade, sedda. Bli dem han skapade oss att vara.

För växten skull har Gud gett oss sitt ord, han har gett oss den kristnes bön i Jesu namn som ger oss direktlänk till vår himmelska fader, han har gett oss varandra och kyrkans gemenskap där allas gåvor är till för oss alla och vi kan stödja och hjälpa varandra. Och han har förstås gett oss sakramenten; dopet där vi blir ett med Kristus och nattvardens måltid där vi ständigt får börja om från början igen och redan här och nu bli delaktiga i den himmelska festen.

Församlingen är alltså till för världen frälsnings skull. Vi är en den spegel vari Gud kan se sig själv – där våra blickar kan mötas. Vi är här för vi vill vara arbetare för himmelrikets skull – för mänsklighetens skull. Vi är inte här primärt för vår egen skull – för att vi skall få lite ro och stillhet – eller för att vi tycker det är trevligt med religiös atmosfär – vi är här för att vi blivit berörda av Gud – av hans kärlek – för att vi längtar efter mer – för att vi vill vara en plats där människor kan få bli sedda som dem som de är. Vi är här eftersom vi här har funnit livets källa, den källa där vi kan tvätta oss rena, vila och hämta kraft – den källa i vars vatten vi kan spegla oss själva och se Guds ansikte – för världens frälsnings skull.

Min dröm om församlingen är att hon skall vara en plats, ett liv, ett hem där vår gemensamma längtan; att vi skall möta varandra och alla människor med den kärlek som gör att vi vågar leva fullvärdiga, upprättade liv, där vi få bli till i Guds blick – bli hela – frälsta, får växa fram.

Det kanske låter svårgreppbart – men i min naiva förhoppning och tilltro till Kristi kropp är jag ändå övertygad om att ni alla vet vad jag talar om och längtar efter ...

Herre fullkomna din vilja genom vår längtan – lär oss att följa dig – hjälp oss att vila vid den källa i vars vatten du kan se din blick speglas i vår – och vi förstå det ord inte kan rymma.